

**TEATR.
WYBRZEŻE**
teatr **wybrzeże**

Wojna o Polskę - PAN TADEUSZ

Wojna o Polskę - PAN TADEUSZ

14 kwietnia 2011, 14:00

„PAN TADEUSZ to jedno z największych osiągnięć polskiej literatury. Trudno się z tym nie zgodzić. Można jednak próbować się w niego wgłębić i nie poprzestać na tego typu obiegowym stwierdzeniu. Jest ono prawdziwe, ale może być też zamykające. Kończy dyskusję na temat dzieła Mickiewicza. A może warto właśnie tę dyskusję w teatrze rozpocząć. Spojrzeć na ten tekst na nowo, nie przez pryzmat jego genialności.

Ktoś powiedział o PANU TADEUSZU, że to opera języka. Bezsprzecznie tak. Ale jego treść pozwala zobaczyć w nim nie tylko potencjał operowy, ale też materiał na ostre i współczesne teatralne przedstawienie. Nie jest to bowiem płaska, sielankowa historia o ukochanej ojczyźnie. To głęboki i bardzo złożony portret naszych rodaków.

Mówi się również, że Mickiewicz stworzył naszą zbiorową mitologię. Nawet jeśli tak, to nie jest ona jednoznacznie pomnikowa, wyidealizowana. To my wszyscy często chcielibyśmy ją taką widzieć. Tymczasem wytworzył on przestrzeń, nad którą wisi jakieś fatum. Jakąś konieczność permanentnego udowadniania sobie, kto ma rację. Walki o wszystko, ze wszystkimi. Nieważne, czy kłótnia jest o rzecz fundamentalną czy zupełnie błahą. Od istoty sporu ważniejszy robi się sam spór.

Polski dwór szlachecki to miejsce piękne i wzruszające tylko z zewnątrz. W środku jest bowiem aż gęsto od zawiści, egoizmu i zaściankowości. Nie ma tam miejsca dla Żyda Jankiela czy Rosjanina Rykowa. To miejsce, w którym my, Polacy - czując się osaczeni przez wszystkich - dodatkowo za zamkniętymi drzwiami atakujemy samych siebie.

I to jest chyba dzisiaj najciekawsze w PANU TADEUSZU. Nie jego warstwa fabularna, nie umizgi i mrówki w świątyni dumania. Ale właśnie to otwarcie możliwości publicznej debaty. Debaty w której wszystkie silnie zarysowane i przekonane do swoich racji postaci, mogą zaprezentować swoje zdania i na ich temat dyskutować.

PAN TADEUSZ jest świetnym tekstem, by opisywać współczesną Polskę. Bez publicystyki, bez przywoływania dzisiejszych wydarzeń. Wystarczy to, co zapisał Mickiewicz. Niestety. Bo oznacza to, że od dwustu niemal lat nic się praktycznie nie zmieniło..."

Jakub Roszkowski, WYBRZEŻA nr 1

Wojna o Polskę - PAN TADEUSZ

Teatr Wybrzeże, 80-834 Gdańsk, ul. Św. Ducha 2, tel. 058 301 70 21

.cc-banner.cc-top { font-family: "franklingothic",sans-serif; }